

Kan man sample sig til sangmod?

AF MAJA HÖHN, KOMMUNIKATIONSKONSULENT I SANGENS HUS, MAJA@SANGENSHUS.DK

Musiklærer på Ringkøbing Skole, Per Østergård, oplever til tider, at risikoen for at ende på de sociale medier kan sætte en stopper for elevernes deltagelse i musiktimerne – særligt når det kommer til sang. Men SBLs nye digitale praksispakke giver blandt andet nogle bud på, hvordan den digitale tilgang også kan være netop dét, der giver eleverne mod på at synge.

Per Østergård er musiklærer på Ringkøbing Skole og har stor erfaring med at undervise både i grundskolen og i valgfaget. Derudover er han uddannet sang- og musikvejleder fra SBL, og dét blev hans vej ind i Valgfagslaboratoriet. Her var Per med til at udvikle materialet "Tech-sjov med stemmen" som en digital vej til det, han kalder "sangmod". Men i sin undervisning oplever Per ofte, at den digitale hverdag kan spænde ben for elevernes lyst til at stå frem:

"Jeg har været lærer i en del år, og når jeg tænker tilbage og sammenligner dengang og nu, så synes jeg, det kan være sværere at få eleverne til at turde at stå frem og turde at optræde. De er meget bange for, hvad folk tænker om dem, og de passer meget på deres 'image'. Det, synes jeg, er megaærgeligt."

Ifølge Per er en af årsagerne de sociale medier. Frygten for at ende på internettet og ikke have kontrol over, hvordan man bliver fremstillet, fylder meget hos eleverne:

"Det anerkender jeg også fuldstændig! Det gider man da heller ikke selv."

Ringkøbing Skole har derfor taget konsekvensen og låser elevernes mobiler inde fra morgenstunden. Telefonerne kan tages frem i en time, hvis de skal bruges til noget bestemt, men ryger derefter tilbage i skabet. Alligevel oplever Per en tilbageholdenhed hos eleverne, når det kommer til at optræde og særligt synge:

"Stadigvæk så oplever jeg en stigende tendens til, at de er meget nervøse for at stå frem. Og det er jo noget, der er vigtigt at arbejde med. Selvfølgelig i musik, men det kan jo også være et problem i matematik, hvis de skal fremlægge. Så det er noget, som virkelig giver mening at arbejde med."

Fællesmusik på skoleskemaet

Og på Ringkøbing Skole har de virkelig valgt at arbejde med musikken. Så meget, at det er skrevet ind i skoleplanen, at man vil have "musik som en fællesskabende faktor:"

I dag har skolen derfor fællessamlinger med alle afdelinger: Indskoling og mellemtrinnet tre spor sammen med udskolingens fem spor. Til samlingerne er der fokus på de korarrangementer og opstillinger, som de har øvet sig på op til samlingen. Men der har ikke altid været det fokus på musik, der er i dag.

Ifølge Per er skiftet i høj grad kommet med, at tre af skolens musiklærere kom på SBLs Sang- og musikvejlederuddannelse: *"Hvis man vil noget som musiklærer, så ender man tit med at bruge alle sine frikvarterer på det,"* siger Per med et grin og fortsætter: *"Sådan vil det altid være, når man arrangerer noget, og det er heller ikke fordi, jeg har noget imod det. Men det er klart, at hvis man vil have musik som en fællesskabende faktor på en skole, så skal der også mere til, for det er ikke alle kollegaer, der er lige begejstrede for det. Det er jo bare virkeligheden. Hvis man vil noget, så skal det også skemalægges, fordi ellers skal du hele tiden forhandle med alle mulige om, om de vil afgive en time hér, en time dér. Uddannelsen gav os redskaberne til virkelig at 'steppe up' i forhold til at få et overblik over, "Hvad er det egentlig, vi vil og kan, og hvad skal der til, for at vi kan komme i mål?"*"

Det store fokus på musik og dét, at der er sat tid af i skemaet, smitter også af på det produkt, som kommer ud af fællessamlingerne. Niveaet bliver højnet, og Per fortæller, hvordan der bliver en stemning af, at man også "skal stå på tær fagligt," hvilket i hans optik er meget sundt – måske særligt i et fag som musik. Ikke nok med at selve produktet er bedre, så oplever Per også,

at fællesskabsfølelsen faktisk bliver større, når det er noget, der prioriteres, og som alle kan være stolte af.

"Og så styrker det jo også nogle bestemte færdigheder: At lytte til beskeder, vente på tur og give plads til andre og hele det her venstre-højre-hjernenhalvdelen og det kropslige. Man øver så mange ting, som er til gavn i mange andre fag. Så det øgede fokus på musik giver os utroligt meget."

Sample sig til sangmod

Per tager også flere ting fra Sang- og musikvejlederuddannelsen med direkte ind i sin undervisning – særligt de ting, der omhandlede sang: "Sang er jo i al musikundervisningen i skolen – sang er simpelthen meget bærende. Som lærer skal du også kunne spille klaver, men der er meget fokus på sang, fordi det jo er alle elevernes umiddelbare instrument. Det er også derfor, det er så ærgerligt, hvis det er sådan, at der ikke er så meget sangmod, fordi det er jo det instrument, alle har."

I "Tech-sjov med stemmen", som er en del af Valgfagslaboratoriet, er der fokus på, hvordan man kan bruge mikrofon og mixer. Materialet i praksispakken giver konkrete eksempler på,

hvordan man kan skabe sjove effekter, manipulere stemmen og lave nye lyde, som også kan bruges i musiknumre. Og her åbner Per en mulighed for, at teknikken og det digitale – i stedet for at blive en stopklods – faktisk kan blive netop dét, der giver eleverne sangmodet tilbage:

”Det taler jo ind i den tid, vi er i lige nu. Sådan noget som Bandlab og det at sample lyde kan du jo godt arbejde med i musik på en meningsfuld måde, uden at du nødvendigvis er virtuos på et instrument.”

Han understreger dog, at han stadig synes, det er vigtigt, at eleverne møder et instrument og bliver holdt til ilden der, så de også får en følelse af at mestre det: ”Det kan man nemlig bruge i mange sammenhænge: Den der oplevelse af, at man selv kan finde ud af at tage sig et sted hen.”

Per Østergård
Musiklærer

FAKTA

Projektet Sang, bevægelse og læring – i daglig tale kaldet »SBL« – har udgivet en ny praksispakke, der er rettet mod musik som valgfag i folkeskolen. Pakken hedder *Valgfagslaboratoriet*, og Sangens Hus har snakket med to af de lærere, der deltog i processen om at udvikle materialet.

I pakken finder du både videoer og tekst, hvor du blandt andet kan blive inspireret til

- Hvordan brugen af Bandlab og mikrofon-effekter kan give eleverne mod på synge.
- Hvordan I kan komme i gang med beatboxing – det er lettere, end du måske tror, men mindst lige så sjovt, som det lyder!
- Hvordan du får eleverne til at bruge deres stemmer og sætte deres kreativitet mere fri.

Find den nye digitale praksispakke og alle de andre gratis praksispakker fra SBL på <https://sbl.sangenshus.dk/>

